

MARGUTIS

LIETUVOS PREZIDENTAS A. SMETONA PRIE DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO, CHICAGOJE.

VOLUME XIV

No. 9

MARGUTISPublished semi-monthly on the
15th and the 30th**ANTANAS VANAGAITIS**

Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chisago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

ANTANAS A. OLIS
ADVOKATAS

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street
Valandos: nuo 7 iki 9 vakare
Tik ketvirtadieniais
Telephone CALumet 6945

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas
134 North La Salle Street
Room 1308
Telephone RANDolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave
Telephone REPUBLIC 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.

1—5 P. M. 6—8 P. M.

2201 West 22nd Street

Residence 2850 West 40th St.
Res. Phone LAFayette 7383

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS**REAL ESTATE****JOHN PAKEL**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau viską taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgautu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans

6816 S. Western Avenue

Phone Grovehill 0306

SENIAUSIA IR PIGIAUSIA**LAIDOJIMO ĮSTAIGA****John F. Eudeikis****LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS****AMBULANCE**

PATARNAVIMAS

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose
Chicagos dalyse

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

Sveika ir Tauri Šeima Mylimai Tėvynei

Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos kalba, pasakyta gegužės 1 d. per Motinos Dieną Karo Muziejuje (1938 m.)

Pirmiausia, seniausia ir tvirčiausia žmonių draugija yra šeima. Joje vyras ir moteris, drauge gyvendami, randa pilną žmogaus pasikirtį. Ir jis ir ji, kol vieni tebėra, ilgisi, kaip graikų senovės vaizduotasi, savo pusės ir tik, kai jų susieško, tuokiasi ir sudaro pastovų vienetą, įgimtos meilės pagrįstą, širdies pasižadėjimų ryšiais susietą. Ir kai ilgesys pasibaigia, tai prasideda abiejų bendras gyvenimas ir bendras tikslas, kurio siekiant, jiems tenka iš vieno džiaugtis ir visokiais rūpesčiais sielotis. Jie ne tik vyras su žmona, jie ir tėvas su motina, kai susilaukia vaikų. Su prieaugliu darosi jaukesnis šeimos židinis, aiškesnis ir pilnesnis gyvenimo siekimas. Kai nebe vienu du, tai daugiau laimės, daugiau ir vargo dėl kasdieninės duonos. Meilės vaisius deda visokių pareigų ir duoda teisių santykių tėvų su vaikais, šeimų su šeimomis, su gentainiais, artimaisiais, ir su visa aplinkuma. Taip tad šeima virsta žmonių kultūros židiniu, kurs šviečia ne tik savybėje, ne tik savybiems, bet ir tolimiesiems.

Šeima žmonijos mokytoja ir auklėtoja.

Šeima, lygi pasiekė dabartinės civilizacijos laipsnį, ligi tapo tokia, kokią matome šiandien, turėjo patirti aibes atmainų kovoje dėl geresnės buities. Istorija moko, kad šeimos raidaėjusi skirtingais pavidalais, destis metas, šalis ir žmonių padermė. Mokslininkai, remdamiesi apščiais tyrimų daviniais, teigia, kad dar gilioje senovėje buvusi ir dabar tebesanti šalia monogamijos plačiai pasklidusi poligamija ir poliandrija, tariant šeima, kur vyras turi kelias pačias arba moteris — kelis vyrus. Užtikta pėdsakų ir visiškos netvarkos, kur mišrai gyvena vyrai su moterimis. Kuris tų keturių pavidalų radosi pirmučiausiai? Paskutinio meto tyrimai, kaip sako Vundtas ir kiti mokslininkai, įrodė, kad monogamija, tariant, šeima, vieno vyro ir vienos moters daroma. Poligamija ir poliandrija esąs vėlesnio meto

padaras, kai viena žmonių kiltis ėmusi kovoti su kita, kai atsiradusi verguvė, davusi pradžią įvairiems luomams. Kovos laimėjoja civilizuotame pasaulyje šiandien yra betgi monogamija. Ir musulmonų kraštuose jai praskintas kelias: didžiojo Turkijos vado, reformatoriaus Atatürko, poligamijai suduotas didis smūgis. Jos buvimas nebesuderinamas su kultūringa žmogaus sąmone, nebesuderinamas su vyro ir moters lygumo sąvoka, nei su laisvės supratimu.

Šiaip ar taip, šeimos vaidmuo civilizacijos pažangoje yra visų didžiausias. Jos dėka tegalėjo rasti platesnių bendravimo santykių, kuris įvairių draugijų, telktis giminės kiltimis ir tautomis. Šeima, vadinas, yra kertinis akmuo visuomenės santvarkai. Antra vertus, stiprėjant tautai ir valstybei, ėjo stipryn ir šeimos pamatai. Ką pradžioje tik religija ir įpročiai tvarkė, tai ilgainiui tvirtino ir derino įstatymai. Taip žengus priekin, šiandieninė šeima labai skiriasi nuo pirminės. Yra teisės nustatyti tėvų santykiai su vaikais, tiksliai apibrėžtos vieno pareigos kitiems, nurodytos jų priedermės visuomenei, valstybei ir tt. Galiausiai, šeima dabar turi žymiausią vietą civili-

nėje teisėje, šeimos svoris visuomenėje didžiausias, ją rūpinasi bažnyčia ir valstybė. Saugodama tą pagrindinį visuomenės santvarkos narvelį visokiais atvejais, valstybė deda jam nemažą visokių pareigų.

Tačiau atsitikdavo, kad, silpstant santvarkai ir pašlijus jos pusiausvyrai, šeimos santykis su valstybe likdavo irti. Šeima būdavo kaltinama egoizmu, tariant, palinkimu gyventi vien savo naudai ir nebesiskaitymu su bendraisiais krašto reikalais. Taip esant, galvočiai, kuriems itin rūpėjo tautos butis, stengėsi įrodyti, kad šeima nereikalinga ir kad jos uždavinį sėkmingiau galinti atlikti valstybė. Taip samprotaudami, jie skelbė palaidus vyrų su moterimis santykius. svarbu tik, kad sveiki vaikai gimtų, o juos tinkamai gelbėsianti auklėti valstybė tam tikrose savo įstaigose per samdytas auklėtojas. Bet šitaip galvoti yra vienašališkai vertinti auklėjimą, yra pamiršti, jog stipriausias jo veiksnys yra motinos meilė, kurios negali atstoti jokia visuomenės ar valstybės įstaiga, kad ir geriausiai prižiūrima. O kad tėvai geba, kai patys esti dori, įkvėpia savo vaikams ir valstybinę priedermę, tai

VIEŠNIA IŠ LIETUVOS SU CHICAGIETĖMS. Iš kairės i dešinę — Mrs. J. Mack-Mackevičienė, p. Z. Smetonienė ir Mrs. P. Daužvardienė.

rodo senovės spartietė motina, kuri, leisdamą sūnų karan, teikdavo jam skydą su žodžiais: Su juo arba po juo. Vadinasi, grįžk nugaletojas arba žūk su ginklu rankoje.

Kad ir niekur plačiau neprigijo mintis, neigusi šeimos reikšmę auklėjimui, tačiau ji turėjo labai daug įtakos socializmui. Kur jis įsigalėjo ir paėmė viršų, ten santuokos teisinis ryšys buvo paverstas paprasčiausia sutartimi, labai lengvai nutraukiama. Taip atsitikus, šeima daug kur visai paio, o jos prieauglis liko be jokios globos ir be auklėjančios priežiūros; vieton tvarkingos meilės stėjo palaidi vyrų ir moterų santykiai. Tokiu būdu, valstybė, siekdama pajungti asmenį vien savo naudai, atpalaidavusi nusistovėjusią šeimos santvarką, prarado jo pasitikėjimą ir gali visiškai nustoti savo pagrindinės atramos. Skaudus patyrimas verčia valstybę grįžti į tai, kas buvo jos paniekinta. Sunki kelionė atgal ir vargas iš naujo statyti ant griuvėsių.

Kito pavojaus radosi šeimai iš kraštutinės liberalizmo srovės, skelbiančios neribotą asmens laisvę, beveik anarchizmą. Įsivaizduojama ir manoma šiaip. Jei šeimos pagrindas vyro ir moters meilė, tai, kai tos meilės nebesa, nebelineka ir santuokos ryšio. Vadinasi, viena ir antra jos pusė turinti teisės

ieškoti meilės, kur širdis traukia. Ar tokiam protavime yra nuosakumo? Priežodis sako: Meilė, kaip seilė: greitai ateina, greitai ir praeina. Bet tai ne išmintis, tai mūsų žmonių tik sąmojus pajaukti lengvabūdiams. Meilė, kuri veda į šeimos sudarymą, turi būti rimta ir kilni. Juk vyras su žmona pasižada gyventi ne tik sau, bet ir savo prieaugliui. Taigi, jei meilė judviejų sumažėtų arba išnyktų, pareigos ir meilė vaikams vis tiek palieka. Pradėjus meile, tenka baigti ir pareigomis. Tokia santuokos prasmė. Šeiminkai nebelaivai ir todėl neturi teisės, palikę vaikus, ieškoti naujos meilės, kaip ieško bitės medaus, lekiuodamos nuo vieno augalų žiedo į kitą. Vaikų teisė draudžia nuo jų pabėgti tėvams dargi tuomet, kada šie nebesimyli. Tik tam tikrais atsitikimais leidžia įstatymai, nelygu šalis ar tikyba, vyrui skirtis su žmona ir kurti naują šeimą. Bet tai išimtis, o ne taisyklė. Kas apsirinka, tas pats ir atsako už savo riktus. Dėl to dabar pasireiškia daug kur stipri srovė, smerkianti kraštišką liberalizmą ir siekianti rimčiau saugoti šeimos neličiamumą, stropiau varžant santuokų ardymą. Tai daroma dėl vaikų teisės ir dėl bendrųjų tautos reikalų. Tautos gerovė juk visų aukščiausias dalykas.

Margos Žinios iš Tabor Farm

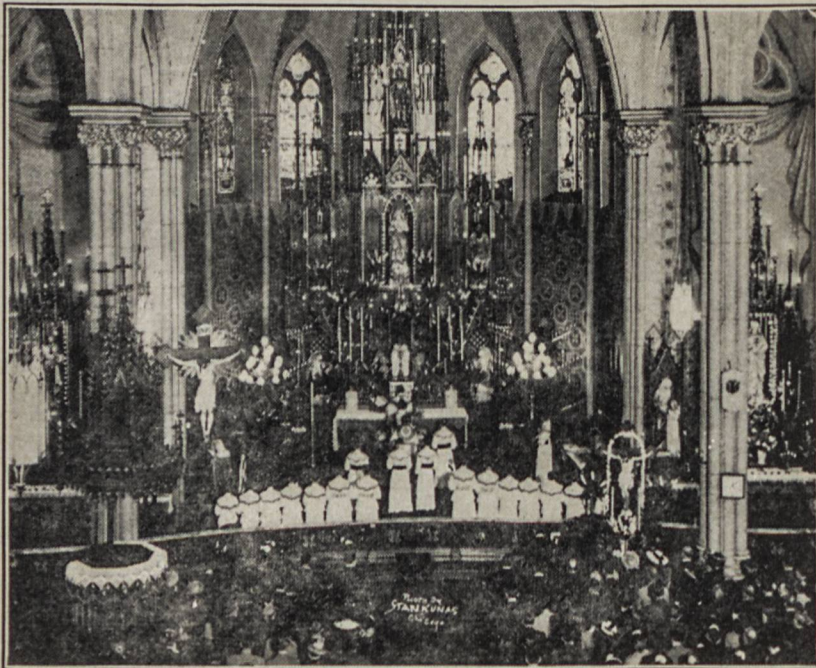
Margučio redaktorius su žmona, adv. Olis su šeima, lankėsi Tabor Farm rezorte, pas J. J. Bačiūnus. Tabor Farm rezortas jau atidarė sezoną geg. 3 d. Svečių ten viešėjo nemažai. Abu sekmadieniai vos sutalpino pietautojus. Tabor Farm apeliokėj dabar gražu. Margučio Štabo nariai buvojo Tabor Farmoj geg. 11-12.

Standard B-vės prez. su žmona ir Lietuvos prez. A. Smetona su žmona, taip pat ir p. J. Tūbelienė ir-gi viešėjo Tabor Farmoj geg. 11-12 dd. Dienos pasitaikė gražios, tai svečiai gavo pasišildyti Michigan saulės spinduliuose. Besišildant, kartais mintys nuskrisdavo į pavergtą Lietuvą, kurią dabar "kaitina" Stalino "saulė" . . .

Dariaus-Girėno Paminklo Komiteto pirm. adv. R. A. Vasalle, su sužiedotine, su Mr. ir Mrs. Smith, taip pat praleido "Motinos Dieną" Tabor Farm rezorte. Taip pat svečiavosi šeima John Sharky-Šarkauso, žinomo keliauninko skersai Ameriką: sesutė, tėveliai ir jų draugai, popietį praleido golfo aikštėj lošdami golfą. Tabor Farm rezorte praleido "honeymoon" Vyčių spaustuvės vedėjas Vytautas Šilingas, apsivedė šeštadieny geg. 3 d. su Anastazija Varaniute.

Tabor Farmoj žada vakacijas praleist žinomas dainininkas Jonas Urbanas (John Smith-Urban), kuris mus vaišino gražiu dainavimu per radio ir koncertuose. Dain. J. Urbanas gavo iš savo tėvėlių laišką, iš Glasgow, Škotijos. Laiškas rašytas po to garsiojo vokiečių bombardavimo. Lietuviai nedaugelis nukentėjo. Nežiūrint bombardavimo, lietuviai gyvena paprastu gyvenimu: ruošia vakarus, organizuoja Lietuvai pagalbą, lanko pamaldas ir tt.

Lietuvos prez. A. Smetona su žmona, mano praleist vasarą Tabor Farm rezorte, pas J. J. Bačiūnus, kurie jiems pavedė vieną iš rezorto rezidenciją ir ten svečiai apsigyvens per vasarą.

ŠV. JURGIO PAR. BAŽNYČIOS VIDUS. (Foto Stankūno)
PRIE DIDŽIOJO ALTORIAUS ATNAŠAUJAMA SUMA. TOSE
PAMALDOSE DALYVAVO LIETUVOS PREZIDENTAS A. SMETONA

PREZIDENTAS A. SMETONA IR PONIA, MELDŽIASI ŠV. JURGIO PARAPIJOS BAŽNYČIOJE. (Fotografijos klišė iš DAILY TIMES)

Prez. A. Smetona Kalbės Per Radio Geg.-May 18 d.

Geg. 18 d., sekmadieny, 1 val. po piet, iš WHFC (1450 kil.), kalbės Lietuvos Prezidentas. Dainuos Margučio Merginų Choras.

ATNAUJINKITE PRENUMERATĄ

MARGUTIS kainuoja metams \$2.00

6755 So. Western Ave.,

Chicago, Ill.

and old tune in a stration. The ensuuous, glowing strings on this

alon Orchestra the better arne melodic In-a concert or-own the Gypsy y. Nostalgic is n. A record cca salon group

his new orid whimsical in with "Joly rural roundelay, asses are solid, mic background Monsoor Savitt Decca studios. ploiting the in-na Mae Carlisle these days. Her the standard Some Changes ul Eyes on the Her syncopated se old-timers is movement in Hot, mellow

to the rest of

Mirė Kun. Al. Skripka

Balandžio 27 d., šv. Kryžiaus ligoninėj mirė kun. Al. Skripka, sirgęs 19 mėnesių. Mirė sulaukęs 74 metų. Jis klebonavo Chicagoje, šv. Kryžiaus par. ir pastatė vieną iš gražiausių, bažnyčią, Town of Lake kolonijoj.

A. a. kun. Al. Skripka atvyko į Ameriką 1902 m. Apsistėjo Brooklyn, N. Y. iš ten atvyko į Westville, Ill., o iš čia, į Chicagą (1904 m.). Jis buvo ne vien geras dvasiškis, bet ir pavysdingas tautos darbuotojas. Mes kun. Al. Skripkos vardą skaitome delegacijoj pas Suvienytų Amerikos valstybių prez. Taftą, sykiu su kun. M. Kraučiu, Meldaziu ir Elijošium, kurie vyko 1910 m. į Washingtoną, išreikalauti lietuviams teises užsirašyti lietuviais, darant gyventojų sąrašą.

A. a. kun. Al. Skripka gimęs Lietuvoje 1867 m., o kunigu įšventintas 1891 m., vyskupo Antano Baranausko, žinomo rašytojo — autoriaus "Anykščių Šilelio." Gimimo vie-

Naujai Paskirti Klebonai Chicagoje

Kun. Mykolas Švarlis, buvęs South Chicagos lietuvių Šv. Juozapo parapijos klebonas, paskirtas klebonu West Pullmano lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos.

Kun. Viktoras Černauskas, buvęs vikaras Brighton Parko lietuvių Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo parapijoje, paskirtas klebonu į South Chicago lietuvių Šv. Juozapo parapiją.

Trečias Skridimas

Geg. 10 d. naktį, išskrido iš Berlyno vokiečių nacių No. 3 — Rudolph Hess ir nuskrido į Škotiją. Vieno farmerio lauke nusileido su parašiotu (netoli Glasgow miesto). Prieš tris metus, Anglijos valstybės galva Chamberlain, nuskrido į Vokietiją, nusileido Bavarijoj ir išlipo su skėčiu pasiremdamas, o dabar, Hessas — orlaivį paleido sudužt, o pats su dideliu "skėčiu" — parašiotu, nusileido ant arimų. Vis tik geriau negu Vaitkus į ganyklas...

"I'm American Day"

Chicagoj iškilmingai minėsime tą dieną geg. 18 d. Soldier's Field. Dalyvauja visos tautos pildyme programų. Margutis ir-gi pakviestas dalyvauti.

rodo senovės spartietė motina, kuri, leisdama sūnų karan, teikdavo jam skydą su žodžiais: Su juo arba po juo. Vadinas, grįžk nugaletojas arba žūk su ginklu rankoje.

Kad ir niekur plačiau neprigijo mintis, neigusi šeimos reikšmę auklėjimui, tačiau ji turėjo labai daug įtakos socializmui. Kur jis išigalėjo ir paėmė viršų, ten santuokos teisinis ryšys buvo paverstas paprasčiausia sutartimi, labai lengvai nutraukiama. Taip atsitikus, šeima daug kur visai paio, o jos prieauglis liko be jokios globos ir be auklėjančios priežiūros; vieton tvarkingos meilės stėjo palaidi vyrų ir moterų santykiai. Tokiu būdu, valstybė, siekdama pajungti asmenį vien savo naudai, atpalaidavusi nusistovėjusią šeimos santvarką, prarado jo pasitikėjimą ir gali visiškai nustoti savo pagrindinės atramos. Skaudus patyrimas verčia valstybę grįžti į tai, kas buvo jos paniekinta. Sunki kelionė atgal ir vargas iš naujo statyti ant griuvėsių.

Kito pavojaus radosi šeimai iš kraštutinės liberalizmo srovės, skelbiančios neribotą asmens laisvę, beveik anarchizmą. Išivaizduojama ir manoma šiaip. Jei šeimos

ieškoti meilės, Ar tokiame prokumo? Priežoka kaip seilė: greit praeina. Bet

mūsų žmonių ti lengvabūdiams. te - le, ža liuok, rū - te - le, į šeimos sudary ir kilni. Juk sižada gyventi savo prieauglių jūdvių sumaž pareigos ir meilės palieka. Pradėju ti ir pareigomis prasmė. Šeima todėl neturi te ieškoti naujos bitės medaus, I no augalų žie teisė draudžia vams dargi tu besimyli. Tik, kimais leidžia i lis ar tikyba, v na ir kurti na išimtis, o ne t rinka, tas pats riktus. Dėl tų ža liuok daug kur stip kraštišką lib rimčiau saugok mą, stropiau dymą. Tai d

OK RŪTELĖ

te - le, ža liuok, rū - te - le,
 Ža - liuok, ža - liu - ji, ža -
 liok, ža - liuok,
 rū te - le, ža - liuok,
 Žaliuok, rū - te - le.

per žie - mu - žė - lę ža liuok,
 per žie mu žė lę ža liuok, per va - sa - ré lę ža - liuok,
 per žie - mu - žė lę ža - liuok, ža - liuok, ža - liuok.

Žaliuok rūtelę, žaliuok,
 Per vasarėlę žaliuok.
 Per žiemužėlę žaliuok.
 Dainuok sesute, dainuok,
 Dainelę liaudies, dainuok.
 Čia, šioj šalelėj, dainuok.

IN THE GROOVE

with

MARY GUSTAITIS

ALBUMS:

The Album Department goes All-American this month. **Victor** has issued the work of our greatest American composer, while **Decca** has released a revival set of tunes made famous by America's most popular singer of songs. From **Victor** comes the **Quintet for Piano and Strings** by Roy Harris, played by Johana Harris and the Coolidge String Quartet. The public was a long time discovering the unalloyed merit of Roy Harris's music, but in recent years he has been recognized and acclaimed as a truly great composer. His quintet was written in 1939. It is vigorous, tough - fibred, daring music, without false tricks or frills. Its deliberate use of understatement makes it indubitably American — the America of the great plains and quiet farmlands and happy people working in peace and harmony. This recording is a superb one. The Coolidge Quartet, famous for its Beethoven interpretations, joins with Johana Harris to make this album truly a musical masterpiece.

Decca deserves laurels for music of a lighter sort this month. The master of them all, Massa Bing Crosby, sings tunes from his cinema hits of the thirties in his new album, **Crosbyana**. Six platters in all, offering such favorites as "I Wished on the Moon" . . . "June in January" . . . "With Every Breath I Take" and nine other Crosby gems. Musical backgrounds for the most part by the old Dorsey Brothers Orchestra and John Scott Trotter. All America has danced to these melodies . . . hummed them . . . listened to Bing sing them from the screen and over the air. They're a definite part of the frantic thirties. All hail to **Decca** for giving them to us again in their attractive new package **Crosbyana**.

SINGLES:

Artie Shaw turns up in this corner month after month like a little man in a pop-up book. Well, he should. The boy is good — and he keeps getting better. Witness his new **Victor** release — **I Cover the Waterfront** and **Marinela**.

The first is a grand old tune in a grand new orchestration. The second is a sensuous, glowing rhumba. Singing strings on this one!

The **Decca** Salon Orchestra couples one of the better arrangements of the melodic **Intermezzo** with a concert orchestration of **Down the Gypsy Trail** from **Ecstasy**. Nostalgic is the word for both. A record worthy of the **Decca** salon group releases.

Jan Savitt and his new orchestra go cute and whimsical in an amusing way with "**Jolly Peter**" and the rural roundelay, **By Heck**. The brasses are solid, with a strong rhythmic background for dancing feet. Monsoor Savitt waxed this in the **Decca** studios.

Bluebird is exploiting the individual voice of Una Mae Carlisle on the juke boxes these days. Her latest offering is the standard favorite, **There'll Be Some Changes Made**, with **Beautiful Eyes** on the reverse side. Her syncopated rejuvenation of these old-timers is a back-to-youth movement in two easy lessons. Hot, mellow and indigo.

In direct contrast to the rest of our popular releases this month, we invite you to listen to the London Palladium Orchestra, conducted by Jack Frere, in two stirring and dashing marches, **The Spirit of Youth** and **The Liberators**. This **Victor** disc is exciting as your first circus.

The Latin-American influence creeps in with a tantalizing whispering of maracas now. The Sacasas Royal Havana Orchestra offers **Begin the Beguine** and **Cuatro Vidas** for **Decca**. Authentic Caribbean treatment — the equivalent of a vacation jaunt to Cuba.

We've saved two grand old-timers for our lagniappe. **Out of the Night** and **Oh Monah**, both popularized by and long associated with Ted Weems and his swell band. Elmo Tanner whistles the well-known Weems' theme, while Country Washburn kicks out on **Oh Monah**. Thank **Decca** for this one.

And that's all the needling we'll do this month.

ATNAUJINKIT
PRENUMERATA

Mirė Kun. Al. Skripka

Balandžio 27 d., šv. Kryžiaus ligoninėj mirė kun. Al. Skripka, sirgęs 19 mėnesių. Mirė sulaukęs 74 metų. Jis klebonavo Chicagoje, šv. Kryžiaus par. ir pastatė vieną iš gražiausių, bažnyčią, Town of Lake kolonijoj.

A. a. kun. Al. Skripka atvyko į Ameriką 1902 m. Apsistojo Brooklyn, N. Y. iš ten atvyko į Westville, Ill., o iš čia, į Chicago (1904 m.). Jis buvo ne vien geras dvasiškis, bet ir pavysdingas tautos darbuotojas. Mes kun. Al. Skripkos vardą skaitome delegacijoj pas Suvienuytų Amerikos valstybių prez. Taftą, sykiu su kun. M. Kraučiu, Meldajiu ir Elijošium, kurie vyko 1910 m. į Washingtoną, išreikalauti lietuviams teises užsirašyti lietuviais, darant gyventojų sąrašą.

A. a. kun. Al. Skripka gimęs Lietuvoje 1867 m., o kunigu išventintas 1891 m., vyskupo Antano Baranausko, žinomo rašytojo — autoriaus "Anykščių Šilelio." Gimimo vieta Šiaulių apskr., Žagarės par., Pabalių kaimas. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse geg. 2 d. su iškilmingoms pamaldoms, kuriose dalyvavo ir arkivyskupas Samuel A. Strich.

Chicagoje, kaip tik tą pačią dieną atvyko Lietuvos prez. A. Smetona. Koks sutapimas! Du lietuviai darbuotojai negavo progos susitikti, pasimatyti. Vienas išvažiuoja amžinai, o kitas atvažiuoja laikinai pasisvečiuoti.

KUN. A. LINKUS

paskirtas klebonu į Šv. Kryžiaus parapiją.

MARGUTIS

Kaina

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Adresas:

6755 South Western Ave.
Chicago, Ill.

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šį skyrių veda **Balys Armoška.**

PASTABOS:

Prezidentas Chicagoje

J. E. Lietuvos Respublikos Prezidento Antano SMETONOS Chicagoje lankymosi proga, Chicago Lietuvos atvertė savo istorijai naują lapą, kuris neišdildomai pasiliks visų atmintyje. Kitas dalykas, tai, kad lietuviai nebuvo dar tiek pagarsėję, kaip per paskutines keletą dienų. Kiekviena Chicago ir apylinkės kamputyje, o taip-gi ir visoje Amerikoje buvo kalbama apie atsilankiusį Prezidentą Smetoną. Mūsų kai kurie lietuviški partiniai "redaktorėliai" mėgino pakentti, skundžiant "nelietuviams," dedanties į "uniją" su lenkais" ir t. p. bet iš to viso išėjo tiktai fššš . . . Tokiais savo elgesiais jie save diskreditavo ir pasirodė publikos akyse kas jie yra. Kad jų nusistatymas nieko nepadaeda lietuvių tautai išsiliuosuoti iš priespaudos jungo, bet dar labiau klampina.

Penktadienio rytą kaip 8 val. minia nekantriai laukė La Salle geležinkelio stotyje, pasirodant J. E. Prezidentui SMETONAI, ir poniai. Jau lipant garbingiems svečiams iš vagono pasitiktą gausingais plojimais ir gėlėmis. Nevienam nuriedėjo gaili ir kartu džiaugsminga ašarėlė per skruostą, pamąčius tą senutį, bet gerai atrodantį prezidentą. Rodos tavo širdis sakyte sako, kad tai paskutinioji tautai išlikusi kibirkštis, kuri suvienys mus visus į bendrą lietuvišką šeimyną.

Iš stoties komiteto nariai ir, kiti svečiai nuvyko su Prezidentu į Palmer House viešbutį. Ponia, liko Moterų klubo narių tarpe, gi Prezidentas, sudėjo vizitą Majorui Kelly, arkivyskupui Strich, vėliau padarė vizitą kaikurioms lietuviškoms įstai-goms ir padėjo vainiką prie Dariaus-Girėno paminklo, kur taip-gi gausinga apie 2000 minia susirinko Prezidentą sutikti ir pamatyti.

Šeštadienį, gegužės 3-čią, Prezidentas atlankė Springfieldą, kur vizitavo vice gubernatorių, vyskupą, ir vėliau praleido valandėlę lietuvių tarpe. Springfieldiečiai, sako, neužmirš niekuomet šio graudingo ir kartu džiaugsmingo įvykio.

Geg. 4 d. rytą apie Šv. Jurgio bažnyčią, prie 33 ir Lituanica ave., pradėjo grupuoties žmonės. Vieni norėdami gauti bažnyčioj vietą atsisėsti, kiti norėdami patekti bažnyčion. Vaziuotės trafikais buvo sustabdytas. Galėjo prieiti prie bažnyčios tiktai pėkštute. Jau apie 10 val. ryto buvo sausakimšai susigrūdę žmonės apie bažnyčią. Vienuoliktą valandą pradėjo gausti visi trys didieji bažnyčios varpai. Kiekvienas iškėlęs galvą pasižiūrėjo bažnyčios bokštą, nes visų trijų bažnyčios didžiųjų varpų skambinimas, tai svarbus įvykis, pranešas, kad jau atvyksta garbingi svečiai. J. M. Pralotas KRUŠAS eina pasitiktai su linksma šypsena. Pasi-girsta gausingi aploclismentai. Kiekvienas mėgina spautis arčiau, kad pamatyti. Bet policijos grandis nepralaužiama. Bažnyčioje sesučių išpuosta altoriai gėlėmis, tautinės spalvos. Tuoju susidaro širdy kutenas jausmas, kad visur taip gražu — tautiška. Šv. Mišias laikė kun. A. Deksnis, neseniai pabėgęs iš Lietuvos. Asistavo: kun. Jonelis ir kun. Prunskis. Pamokslą sakė kun. Matulaitis iš Londono. Pamaldoms užsibaigus, dar vienas įvykis sujaudino kiekvieno dalivavusio širdį, tai kuomet simfonijos orkestras, vargonai ir choras užtraukė "Lietuva tėvynė mūsų, Tu didvyrių žemė!" . . . Tai neužmirštamas momentas. Po to, svečiai buvo pakviesti pas J. M. pralotą Krušą, pietums.

Sekmadienio vakaras Palmer House viešbutyje. Apie penktą valandą pradėjo rinktis publika. Salė dar buvo uždaryta, tačiau visi laukusieji tik ir žiūrėjo į duris kuomet atsidarė. Kaip 6 valandą durys atsidarė ir kurie nebuvo pirmiau užsiregistravę su bilietais turėjo stovėti eilė, kad spėtų sužinoti savo stalo numerį. Kaip 6:30 ordinuotų garbės kavalierių lydimas įmaršavo J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Orkestrai pradėjus groti "Prezidento Smetonos" maršą visi sutiko su didžiausiais aploclismentais. Visu atvykusiųjų bankietan tarpe reiškėsi didžiausias simpatiškumas brangiam svečiui ir poniai.

Nors tas efektas galėjo tęstis bent keletą valandų, tačiau visa publika labai gerai, ir vienu žodžiu gražiai pasirodė. Kuomet majoras Kelly

išreiškė kad Lietuva turi būti nepriklausoma kaip gerai atsižymėjusi tauta, sukelta didelės ovacijos. Pastebėtina, kad visi lyg Lietuvos pavyzdžiu, nerėkavo ir nešvilpė tiktai savo aploclismentais išreiškė savo pasitenkinimą visu kuo. Prezidentui Lietuvių kalba kalbant, galėjai girdėti musę skrendant per salę, taip buvo tylu. Aploclismentai tuomet pasikėlė kuomet J. E. Respublikos Prezidentas pasakė: **Lietuva iš puvėsių vėl bus atstatyta, ir tik tokia kokia buvo 1817-18 metais!**

Tolliu Lietuvos trispalvei pamažėliu pradėjus kilti ant stiebo, pradėta groti Lietuvos himnas. Paprastai Lietuvos himnas giedamas be aploclismentų, bet kuomet dainuodami visi pamatė kad Lietuvos trispalvė kyla, pasigirdo tokie aploclismentai, kad net J. E. Lietuvos Prezidentas Smetona pradėjo patirti džiaugsmą. Gailios ašarėlės jo skruostu nuriedėjo žemyn.

Taip. Tai buvo istoriška diena kurios negali nei vienas Lietuvis užmiršti. Jaunimo organizacija "Jaunoji Lietuva" prie savo stalo turėjo dvyliką žmonių - narių, kurie nežiūrint į vargingą savo uždarbį pasiūkavo tai brangiai šventei. Lietuvos vėliavos pakėlime ir gėlių poniai prezidentienei įteikime, dalyvavo jaunutė, mūsų bendradarbė Birutė Rudis.

"Jaunoji Lietuva"

Dabar atgal į mūsų "Jaunąją Lietuvą." Mūsų narė p-lė Adėlė Petrick šeštadienį, gegužės 10 dieną išteka už kito jauno lietuvio Jono Deringio. Mūsų organizacija nors mažutė, vos tiktai praėjusi gyvuoti, bet tikimėsi kad Adėlė ir jos vyras Jonas pasiliks garbingi mūsų šeimos nariai. Linkime geriausių laimijų jūsų gyvenime!

Gauti keli laišškai iš mūsų O-jos gero draugo **Kazio Deveikio**. Rodos keltas iš jaunalietuvių gavo-te. Todėl malonėkite jam atsakyti, nes jis irgi laukia būdamas kareivių tarpe, arba kaip tikriau sakant, šiandiena jam laiškas brangesnis negu geriausias draugas. Būkite tokie geručiai ir parašykite. Jo adresas "Camp Forest, Tenn., Private, Casey Deveikis."

Mūsų O-jos vakarinis piknikas kaip žinoma yra nutarta turėti birželio tryliką dieną. Manau, kad visi rengiasi, nežiūrint į "Friday 13" pikniką. Kur bus — pranešim per radio.

Jaunalietuviai! . . . Malonėkite siūsti savo rašinius šiam skyriui

kiek anksčiau, kad būtų gaunami nevėliaus kaip 10 ir 23-čią kiekvieno mėnesio. Gaila, kad dėl vėlyvumo kai kurių rašinių šiame numeryje negalėjome sunaudoti.

Mūsų susirinkimai yra kas trečias antradienis kiekvieno mėnesio Zepalto salėje, 4401 South Washtenaw ave. Susirinkimai prasideda 7:30 val. vakare. Visi norintieji naujai įstoti į mūsų šeimą prašomi gauti pareiškimus pas valdybos narius arba vietoje susirinkime. **A. B.**

A. SMETONOS KALBA IŠ NBC.

Visur, kur gyvena lietuviai — visoje Amerikoje, girdėjo prez. A. Smetonos kalbą geg. 4 d. iš NBC radio tinklo. Kai kurie lietuviai išreiškė nusistebėjimą, kodėl prezidentas nei žodžio lietuviškai neprakalbėjo. Matote, lietuvių ir kitokia kalba, uždrausta stoties patvarkymais, kalbėti. Vien tik oficiale — Amerikoniška kalba, savo mintis gali pareikšti svečias.

Lietuvių kalboje, pasakytos mintys bankiete, yra įrekorduota ir tą kalbą yra Margučio rekordų archlyve. Taip pat įrekorluotos ir visų kitų kalbėtojų kalbos.

Prez. A. Smetona kalbės per radio iš WHFC (1450 kil.), geg. 18 d., Margučio programoje. Chicago ir apilinkė girdės jo kalbą lietuviškai. Pasiklausykite, kaip 1 val. po piet, sekmadieny, geg. 18 d.

Motinos Dienos Programos

Geg. 11 d., Margučio radio programoje, skirta dalis programos Motinoms ir programo dalį išpildė Mažosios Dainininkės su savo mokytoja Salomeja Čerienne. Dainavo mažutes ir pati mokytoja. Programa vedė adv. A. Lapinskas.

Prez. A. Smetona Kalbės Per Radio.

Sekmadieny, geg. 18 d., Lietuvos prez. A. Smetona, kalbės iš WHFC (1450 kil.), Margučio programoje, lietuviškai. Pasiklausykite Chicago ir apilinkės lietuviai, kaip 1 val. po piet.

PATAISYKIT RADIO GARANTUOTAS

RADIO IR REFRIGERATORIO PATAISYMAS . . .

Marquette Radio & Refrigerator Service

"Išegzaminavimas" dykai.

Telefonuokite Plaza 7858

arba Hemlock 2343

AL. ENZULIS. savininkas.

LIETUVOS PREZIDENTO A. SMETONOS GARBEI SURENGTA BANKIETAS GEGUŽĖS 4 D. PALMER HOUSE VIEŠBUTY

P R O G R A M A

1. Radio Broadcast over WENR and NCB Nationwide Blue Network
Introduction of Chairman ANTHONY A. OLIS
Presentation of President Smetona JUSTIN MACKIEWICH

ANTANAS SMETONA KALBA PER NBC.

Address	HIS EXCELLENCY ANTANAS SMETONA
President of Republic of Lithuania
2. Invocation	RT. REV. MSGR. MICHAEL KRUSAS
3. Dinner	
4. Toastmaster Welcome	JUSTIN MACKIEWICH
5. Address	ANTHONY A. OLIS
6. Solo	HARRIET LUCAS
7. Address and Introduction	HONORABLE JOHN T. ZURIS
Judge of Municipal Court
8. Address	HONORABLE EDWARD J. KELLY
Mayor of City of Chicago
9. Solo	JOHN SMITH URBAN
10. Acknowledgement or Congratulatory Greetings	LON LABANAUSKAS
11. Recitation	BIRUTE RUDIS
12. Address	HONORABLE PETRAS DAUŽVARDIS
Consul of Lithuania
13. Solo	HELEN BARTUSH
14. Address	HIS EXCELLENCY ANTANAS SMETONA
President of Republic of Lithuania
15. Lietuva Tėvynė Mūsų (Lithuania National Hymn)	
16. Presentation of American Colors to President Smetona,	ANNA BIEŽIS
17. Star Spangled Banner	
18. Dancing in Reception Foyer	JUSTIN MACKIEWICH
Chairman and Master of Ceremonies

SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

Paskaitos būna antradieniais

Miegamasis Kambarys

Amerikos darbininko gyvenimas yra pusiau kalėjimasis. Jis dirbtuvėje turi smilkti ilgas valandas, važiuoja darban ir namo gatvekariuose, kame oras susikimšimo valandose esti tiesiog nepakenčiamas suterštas; sugrįžęs iš darbo vėl tūno mažuose ir net tankia drėgnuose kambariuose, o liekamas paros valandas miega užsitaręs langus. Ir taip jam netenka matyti saulės šviesos, neigi pakvėpuoti tyru, sveiku oru. Jo žmona su vaikučiais taipogi kuone visą laiką praleidžia mažai vėdinamoje stuboje. Prie šitokių aplinkybių ar dar reikia stebėtis, kad tiek daug nesveikų randasi ir kapinės pripildytos jaunais lavonais?

Ekonominės sąlygos yra didžiausias kaltininkas. Dėlei neturto darbininkas su šeima negali gyventi erdviuose kambariuose, patogioje vietoje; taipgi jis mažai tepajiegia reguliuoti skaičių darbo valandų ir veik visai neturi balso klausimuose dirbtuvės sanitaringumo. Jam telieka vienas išėjimas: skursti, mažai vilties turint sulaukti geresnės ateities. Tačiau nereikia nusiminus laukti likimo geradėjystės. Juk stuboje, kurioje žmogus vidutiniai praleidžia pusę savo amžiaus, galima šis tas pagerinti be didelių iškaščių.

Didžiūma mūsų žmonių persistato miegamąjį kambarį bile lindynę praleisti naktį. Gi jo švarumas, erdvumas bei pravėdinimas retam teateina į galvą. Miegamajam kambariui asmuo praleidžia apie trečdalį viso laiko, todėl rei-

kėtų į tai atkreipti nemažai dėmes. Miegamasis kambarys turėtų būti vieta, kame žmogus bemiegant galėtų pilnai pailsėti, sustiprinti savo išvargintą kūną, atnaujinti pajiegas, įgauti naujos energijos sekančios dienos darbui. Kad šita visą atsiekti, reikia tulų taisyklių prisilaikyti.

Kambarys, jeigu galima, turėtų būti didelis, o ne vien tik užtektinai vietos vos vieną lovą pastatyti. Juo jis didesnis, tuo ilgiau jame galima būti nesuteršiant oro ir geriau galima pravėdinti. Langas yra svarbiausi dalis, kurią žmonės dažniausia užmiršta. Kadangi retai kur randama įrengti ypatingai prietaisai ventiliacijai, tai langas pasilieka vienintėlis vėdinimo būdas. Miegoti užsidarius langą ir dar mažame kambarielyje yra laipsniškas saužudystė. Išvengimui nesveikųjų būtinai reikia langus žiemą ir vasarą laikyti pradarus bent pėdą nuo viršaus. Pradarymas vieno ar dviejų colių nėra ganėtina. Kad ir žiemos šalčiausiu laiku, nesibijok įleisti miegamajam kambarin užtektinai tyro oro, nes jis neatbūtinamas sveikatai. Kuomet šalta, galima daugiau užkloidalų nusipirkti, kurie pigiau atseina, negu miegoti tvankiame kambarielyje ir iš to sirgti. Tyras oras yra mūsų didelis draugas, o suterštas — pavojingas priešas. Langas reikia palikti visai atdaras ryte atsikėlus, kad kambarys tinkamai išvėdintų. Prieš einant gulti galima langas valandai uždaryti, kad kambarys apšiltų, bet niekad nepamiršk atidaryti ant nakties.

Daugel mūsų darbščių šeiminių nespėjus atsikelti iš lovos, gražiai patalus suklostę, sutaiso, kad tvarkiau išrodytų. Estetiniu žvilgsniu tas pagirtina, bet higieniniu — didelė klaida. Reikia kasdieną juos išvarčius palikti bent iki pietų, kad atsakančiai prasivėdintų ir tik tada suklostyti del gražumo. Taipgi bent sykį savaitę patartina visus patalus išnešti laukan ir sudžiovus ant virvės vėdinti prieš saulę bent pusdienį. Šitaip darant net patys audiniai ilgiau dėvisi ir jie niekuomet nebus ligų lizdais.

Amerikoje yra įsilygyvenęs peiktinas paprotys po du miegoti vienoj lovoj. Dviem gulint nevisada galima ramiai ir pilnai išsimiegoti, nes vieno vartymosi antrąjį išbudina. Miegoti yra sveikiausia ramiai be jokių trukdymų iš pašalies. Svarbiausia yda šio įpročio, tai užsikrėtimas tūlomomis ligomis. Pavyzdin, jei vienas turi slogas arba šiaip jau "šaltį," tai bečiaudydamas ir bekosėdamas lovoje veik visada užkrečia antrąjį. Kuomet menkais nesveikais užkrečiama nekaltas žmogus dar pusę bėdos, bet prorečiais iš nežinystės suteikiama draugui pavojingos ligos, kaip tai: džiova, difterija, skarlatina ir kitos.

Darbininkai, kurie vos tik galą su galu suveda, neturi galimybes gyventi sulyg higienos principų visais atžvilgiais, bet paprastus dalykėlius, nereikalaujančius ypatingų išlaidų, gali įgyvendinti bile varguolis. Tik reikia truputėlio žinojimo bei pastangų. Kas gali pasiteisinti negalys miegamojo kambario langą praverti arba patalus pravėdinti? Juk už tą nereikia specialių taksų mokėti. Nepaliaujantis besirūpinimas užlaikyti sveikatą yra pelningiausias darbas.

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.
Red. M. VAIDYLA

Metams kaina \$2.00

Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

Motinos Širdis

Vienos motinos mirė duktė. Motina labai sielojosi ir gailiai verkė. Kaimynai paguosdami ją, pasakė:

— Ką padarysi, vargšele! Gaila, tai gaila dūkrelės, bet dar labiau būt gaila, jei sūnus būt miręs.

Motina atsakė:

— Visi vaikai man vienodai brangūs! Ar nevistiek, kurį pirštą įsipiauji — vienodai skauda...

Kaimynai tada suprato motinos širdį ir ją paguodė. Motinai gaila kiekvieno vaikelio.

Mįslės

1. Geležies kūnas, vandens pilvas, molio kepurė?

2. Aukšta panelė, žalia suknelė, per vidurį susijuosus, po pirkia šokinėja?

3. Eina jautis upėn plautis, pilva namie palieka?

4. Galvą nukirto, kraujai nebėgo, liemu nevirto?

5. Šiaudų dirva, akmenų sėkla — gyvi diegai dygsta?

(Puodas, šluota, užvalkalas, perimi kiaušiniai).

PATAISYKIT RADIO

GARANTUOTAS

RADIO IR REFRIGERATORIO

PATAISYMAS . . .

Marquette Radio & Refrigerator Service

"Išegzaminavimas" dykai.

Telefonuokite Plaza 7858

arba Hemlock 2343

AL. ENZULIS, savininkas.

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviestais. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
tel. Eng. 5883-5840

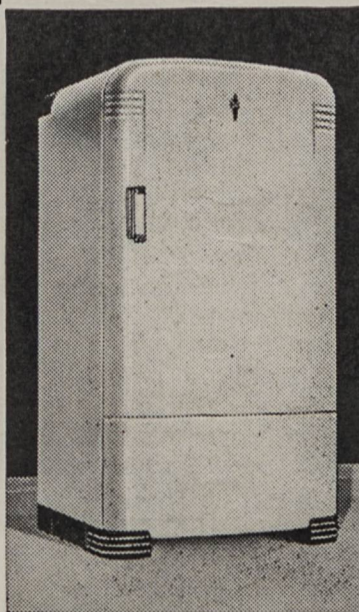

Taip Entuziastiškai Sutiktas —

60 - DIENŲ IŠMĖGINIMAS
KOKYBĖS PATIKRINIMUI ANT

Servel **GAZINIŲ** Refrigeratorių

PRATĖSTAS KELIOM SAVAITEM

SERVEL, Gazinis

Šaldytuvas, apie kurį
dabar visa Amerika kalba.

Dirba tykiai, ilgai nesugenda. Išmėginkite savo namuose per 60 dienų.

MODERN COOKERY . . . CONSTANT HOT WATER
SILENT REFRIGERATION . . . GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE CO.

PHONE WABASH 6000

Štai proga išmėginti visus Servel patogumus. Visados turėsite pakankamai ledo "cubes." Galėsit matyti kaip Servel užlaiko maistą šviežų ir skanų. Tuo pačiu, sužinosite kaip nepaprastai ekonomiškai Servel operuoja.

Taip pat sužinosite kodėl Servel yra geresnis už kitokius šaldytuvus. Servel'io šaldinimo aparatas neturi jokių ratų ar judomų dalių. Maža gaze liepsna atlieka viską. Kas geriausia. Servel yra visiškai tykus, negalima girdėti jokio krutelijimo.

Išitikinkite patys ir dabar priimkit šį pasiūlymą. Kreipkitės į artimiausią Peoples Gas ofisą, prie Servel pardavėjo, ar šaukite: Wabash 6000. Šis pasiūlymas tikrai trumpam laikui. Negaišuokit.

Rašo Pūstapėdis.

ČIAP SUI

Sako Lietuvoje, gandrai parlėkę ant stogų, žiūri ir negal suprast, kur jie dabar yra: Lietuvoj ar Mongolijoje? Rodos lietuviški lizdai, ale daug svetimų žmonių vaikšto po laukus . . .

Žmones sako: Šešti ir mokines . . . Jeigu jau taip ištikro būtų, tai bulgarai ir lietuviai yra mokyčiausi žmones. Juk mes turime daug senų žmonių. Bet ant kiek aš žinau, tai žmogus eini senyn ir žioplyn...

Jauną mergaitę, Lietuvoje vadindavo piemenaitę; paaugusę — lelija, rože, rūtele, o kaip apsiveda, pasesta, tai ne tik kaimynai bet ir žentai vadina "ragana" . . .

Kiek girdėjau, tai socialistai su klerikalais, nuėjo pas lenkus ir mėgina prikelt Liublino uniją. Tik jau sakau, žmonės pradėjo ragožium vartytis. Vis ieško, matomai, tos "teisėtos valdžios." Socialistai su klerikalais nori vėl "bosaut" ant "mužikų," nes su "ponais" dedasi . . .

Stalinas apsidžiaugė, kaip vokiečiai atsiėmė baltuosius vokiečius iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos. Bet ana diena, Stalinas įsilipęs į Peterburgo cerkvės bokštą, pamatė kad Finlandijoje pilna vokiečių. Nabagas taip išsigando, kad Molotovą pavarė iš dinsto ir pats darys parėdką. Ko gero Stalinas važiuos pas Hitlerį, paklaust, kodel Finlandijoje tiek daug vokiečių . . .

Cūdai ant svieto ir gana. Vienoj pasakoj girdėjau sakant: Nemoku nei skaityt nei rašyt, o į karalius deda . . . Panašiai dabar ir Stalinui. Juk jis, nabagas nemokėjo nei skaityt, nei rašyt, o išrinko už diktatorių. Pabuvęs keliolika metų diktatorium, išsimokino diktuoti, tai dabar diktuos vokiečiams.

Amerikoj kaip prezidentą saliuotuoja, tai iššauja 21 sykį iš armotos, o Rusijoje, tai ekonomijos laikosi. Tenai prezidentas, ne prezidentas — sugigavo ir . . . sykį "pykšt" . . . dacol . . .

Man vienas "pijušnykas" štai ką pasakė: Smetona, girdi, negali vadintis Lietuvos prezidentu, kadangi jį piliečiai nerinko. Buvo išrinktas Griņius, o jį nuvertė ir Smetoną išrinko . . . Aš jam sakau: Laigi, matai, kaip istorija pasikartoja? Nugi žiūrėk S. L. A. Seimas, yra aukščiausioji instancija. Seime išrinko Jurgelionį į redaktorius, o jūs "pijušnykai," Jurgelionį nuvertė ir pastatė Bajorą. Kaip tu manai, ar Bajoras teisėtas redaktorius ir ar jis gali save vadintis redaktorium?" . . .

YRA ŠALIS . . .

Yra šalis, graži šalis,
Kur lakstė mes basi.
Ten pievos skęsta žieduose,
Mongolai laksto miškuose,
Ten skamba dainos jų šalies
Ir vėmti verčia nuo širdies . . .
Palikęs viską — išsprukau,
Ten visą mantą palikau . . .
Atvykęs čia aš tarp savų,
N'užmiršiu niekad tų dienų
Nei tų mongolų raudonų
Ir jų staugiančių dainų . . .
N'užmiršiu tėviškės mielos,
Iš beržo tekančios sulos . . .
Gegutės gojui su "ku-ku,"
Rugių, kviečių pilnų laukų . . .
N'užmiršiu, broliai, niekados,
Kiek ruskis atnešė bėdos! . . .

(Bus daugiau)

Pūstapėdis.

DĖDYTĖ JERONIMAS
RAŠO.

Sveikučiai!

Visupirma noriu žodelį tarti visoms mamytėms, kurios praleido savo pagerbimo dieną. Žinau, kad daugelis vaikelių, sveikino mamytę ne tik su gražiais, meilais žodeliais, bet ir su dovanėlėmis, su gėlių puošte. Bet buvo daugel vaikelių, kurie nesveikino mamytės, ba nie neturėjo, kaip ir aš, ką sveikinti. Kaip mano, taip ir daugelių sūnų ir dukterų, mamytė jau senai ilsisi kapuose. "Ant jos kapelio rūtelės auga" . . .

Ką čia daugiau? Šį sykį daug neturiu ką rašyt. Redaktorius manęs prašė kaip ką parašyti apie prezidento bankietą, ale kad daug vietos neduoda, tai aš negaliu trumpai viską aprašyti. Parašyt kad bankietas pasisekė, kad buvo apie tūkstantis žmonių valgiusiųjų ir nevalgiusiųjų, kad visi užsimokėjo po penkinę, tai kas čia tokio?! Vistiek nei viena kita lietuvių kolonija Amerikoje, nesurengs tokio bankieto ir nesutrauks tiek žmonių! Man rodos, reikėtų visus atėjusius į bankietą tik pagirt už tokį lietuvišką darbą! . . .

Ką prezidentas kalbėjo bankiete, tai daug norėtų išgirst, bet to reikia prašyt Margučio M-Peratoriaus, ba jis, mačiau, visas kalbas nupikčino ant rekordų mašinos. Turėtumėt eit pas jį ir prašyt kad pagrajytų. Tada girdėsit ne tik

prezidento, bet ir majoro ir konsulo ir kitų kalbas. Visi gerai nušnekėjo. Prezidentas spyčiaus neturėjo pasirašęs, bet jis jau per vandenius važiuodamas ant pomietės išmoko jį. Gražiai moka nuriest pasakymus ir žino ką sako, Delto turbūt jį taip ilgai laikė prezidentu. A. Smetona, kaip jau žinome tai ilgiausiai išbuvo Lietuvos prezidentu. Žiūrėkit nuo 1917 metų, jis jau dirbo su Lietuva. Paskui gavo apie šešis metus "vakacijų," na ir vėl pasodino jį ant sosto. Aš tikiu, kad geri lietuviai patarė ir padėjo jam prasišalinti iš Lietuvos, kad balšavikai nenugalabytų, kaip tai padarė su Latvijos ir Estijos prezidentais. Mes, lietuviai, vistiek dar turime prezidentą, o mūsų kaimynai jau ne. Jūs, turbūt nežinote, kad A.

Smetona ir jo žmona, jau turi pasus, kuriuos jiems davė Washingtonas. Čia, sakau, reikėtų mūsų prezidentui Rooseveltui padėkavot už tokią geraširdystę. Vistik mūsų prezidentas rūpinasi ir užtaria pavergtas valstybes prie Baltijos jūrų. Ir atstovas, ir konsulai — visi pripažinti kaip reikia. Mes turime Lietuvos pareigūnus, kaip sako, pagerbti, jiems gelbėti ir klausyti jų pamokinimų. Žinoma, yra tokių blednarazumių, katrie nenor prezidento Rooseveltto patvarkymų klausyti, nenor įvertinti jo simpatijos, bet ką dabar darysi?! Visa sviete tokių sūnų-palaidūnų yra ir bus. Neims daug laiko; jie atsivers ant Dvasios šventos . . .

Turbūt baigsiu, ba perdaug prirašiau, Nemoku gerai išsitar. Lyg

ir sarmata. Aną numerį, pasirodo, skaitė ir prez. Smetona, tai dabar aš bijau kad tą negautų paskaityt. Aš dabar prisibijau rašyt. Yra už mane mokytesnių. Well . . . gudbay!

Jūsų Jeronimas.

Birželio 7-8 dd., Tabor Farmoj įvyks konferencija lietuvių veikėjų iš visos Amerikos. Konferencijoj dalyvaus ir Lietuvos prez. A. Smetona. Tą konferencija šaukia J. J. Bačiūnas.

MARGUČIO MASINIS MITINGAS
LIEPOS-JULY 6, 1941
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.

ATNAUJINKIT
PRENUMERATĄ

SUTIKIMAS LIETUVOS PREZIDENTO A. SMETONOS IR PONIOS PREZIDENTIENĖS, LA SALLE STOTY. (Fotografija — CHICAGO DAILY NEWS)

SVARBESNIEJI ĮVYKIAI CHICAGOS ISTORIJOJ

Kovo 23 d.

1881 m. Rubb gatvė miesto tarybos patvarkymu, pavadinta nauju vardu, Parnell gatve. 1914 m. miesto taryba išdavė leidimą Pennsylvania geležinkelio kompanijai statyti naują trūkų stotį.

Kovo 24 d.

1898 m. miesto taryba išleido naują įstatymą, kuriuo leista triobas statyti ne aukštesnes kaip dešimt aukštų, arba 130 pėdų. 1913 m. Chicago miestas perbėgo audra lytaus su didele viesula, kuri sugriovė 50 namų, užmušė šešis ir sužeidė 50 žmonių. 1917 m. Chicago miesto gatvėse pirmu sykiu pasirodė autobusai.

Kovo 25 d.

1822 m. Chicagoj įvyko derybos tarp indijonų ir federališkos valdžios agentų, kuriose iš indijonų perimta dalis jų teritorijos Illinois valstijos teritorijon. 1843 m. pasirodė naujas laikraštis "Chicago Inter Ocean." 1858 m. miesto inžinierius Chesbrough grįžęs iš Europos kur studijavo kanalizacijos sistemą, miesto tarybai rekomendavo tuojau išvadžiot srutų nuotraukius, kokius jis matė Anglijoje. 1868 m. buvęs miesto majoru Julius S. Ramsey įkūrė Gyvūnų Apsaugos Draugiją. 1930 m. Chicagoj per 43 valandas ir 45 minutes siautė nepaprasta sniego pūga kuri žemę pridengė sniegu iki 19.2 c.

Kovo 26 d.

1861 m. miesto majoras Wentworth vidurnakčio 1 valandoj savo raštinėn sukviets policistus, visus juos atleido iš vietos, paliekant tik po vieną kiekvienoj stotyj, kol naujai organizuoti policistai užims savo vietas. 1869 m. numirė vienuoliktas Chicago miesto majoras Jokūbas H. Woodworth. 1907 m. Chicagoj buvo nepaprastai šilta diena; tarp 3:15 ir 4:15 popietį, temperatūra pakilo nuo 45 iki 65 laipsnių šilumos.

Kovo 27 d.

1869 m. Chicagoj inkorporuota Benediktinų Brolijos organizacija. 1888 m. Clark gatvė paleista pirmutinis lynu traukiamas gatvekaris. 1912 m. Chicagoj pasakė "ugningą" kalbą Teodoras Roosevelt.

Kovo 28 d.

1861 m. dienraštis "Chicago Daily Tribune" pradėjo redaguoti naujas redaktorius Dr. Charles H. Ray. 1869 m. Illinois valstijos legislatura legalizavo Chicagoj įsikūrusį ordeną

vienuolių Loretos seserų. 1901 m. konsolidacijos keliu susivieniję laikraščiai "Chicago-Herald," vėliau "Times-Herald," išėjo nauju vardu, "Record-Herald."

Kovo 29 d.

1849 m. numirė revoliucijoj dalyvavęs kareivis Asron Miner, 1833 m. iš Woodbury, Conn., atvykęs Chicago, ir čia apsigyvenęs. 1867 m. su tam tikromis apeigomis, dalyvaujant miesto valdininkams, ežeran nuleista pirmutinis akmuo naujo bangalaužio pamatams.

Kovo 30 d.

1847 m. Tippecanoe salėje prie N. Water ir Dearborn gatvių patalpose atdaryta laikinas miesto ligonbutis; tai buvo pirmutinis ligonbutis Chicagoj. 1867 m. Chicagoj įvyko skaitlingas darbininkų massmingas kuriame nuspręsta reikalauti aštuonių valandų dienos darbo; vyriausiu kalbėtoju tame mitinge buvo valstijos gubernatorius Oglesby.

Kovo 31 d.

1831 m. Chicagoj atidaryta pirmutinis paštas, kurio pirmuoju postmasteriu valdžios buvo paskirtas Jonathan N. Bailey. 1900 m. Chicago universitetas priėmė John D. Rockefellerio dovaną sumoje dviejų milijonų dolerių.

Balandžio 1 d.

1846 m. kunigas J. B. Walker pradėjo leisti laikraštį "The Western Herald" kurio užduotis buvo kovoti prieš girtybę, vergiją, ir masoneriją. 1849 m. intronizuota Chicago katalikų viskupijos antras vyskupas Jokūbas Oliver Van de Velde DD. 1854 m. susidarė bendrovė Stone & Witt, pravedimui geležinkelio Chicago & Milwaukee. 1857 m. pradėjo eiti episkopų laikraštis "The Chicago Record." 1872 m. valstijos legislaturai paraginus, Chicago miesto taryba nusprendė įkurti miesto knygyną. 1906 m. miesto taryba išleido įstatymą, verčiantį gazo kompaniją numazinti kainą naudojamo gazo, nuo \$1 iki 85 centų už 1000 kubiškų pėdų. 1919 m. miesto gyventojų balsavimu atmeta miesto tarybon įneštą bilių, kuriuo būtų mieste įvesta lokališka blaivybė. 1926 m. miesto taryba priėmė įstatymą, kuriuo priversta visus pienius miestą įgabtį pieną ir smetoną produktotą tik sveikų karvių, neturinčių džiovos ligos simptomų.

Balandžio 9 d.

1850 m. įvyko pirmutiniai viršinių rinkimai Chicagoj ir visame Cook apskrityje. 1856 m. teisėjas A. Douglas dovanojo 10 kartų žė-

mės baptistų kunigui Burrougs kad tas įsteigtų kolegiją, kuri vėliau davė pradžią Chicago universitetui. 1828 m. užtvirtinta Chicago miestui prijungimą dalies Leyden ir Norwood Park miestukų. 1935 m. miesto majoru išrinktas Eduard J. Kelly.

Balandžio 3 d.

1843 m. pradėjo eiti iš Chicago rytinių valstijų link ekspresiniai trūkiai tris sykius savaitėje. 1847 m. Chicagoj iškilmingai minėta generolo Zachary Taylor pergalė ties Buena Vista, kare prieš Meksiką. 1864 m. visą naktį Chicagoj entuziastiškai linksminasi gavus žinią, kad civiliškam kare konfederacijos miestas Richmond (Virginia) pasidavė Federacijos kariuomenei.

Balandžio 4 d.

1840 m. pradėjo eiti demokratų savaitraštis "The Tribune." 1864 m. antru kartu paskelbta mokesčiai ant visų sunaudojamo gazo bilų, kad valdžia surinktų karo reikalingas išleistas sumas pinigų; tie mokesčiai buvo imami iki Rugsėjo mėnesiui tų pačių metų. 1893 m. užtvirtinta Rogers Park ir West Ridge sodžiukų prijungimas prie Chicago miesto. 1899 m. užtvirtinta sodžiuko Austin prijungimą prie Chicago miesto. 1917 m. miesto taryba užgyrė miesto vėliavos projektą. 1820 m. per 23 valandas siautė sniego pūga kuri gatves pridengė 6.4 c. sniego eile.

ŽALIA ŽOLELĖ...

Žalia žolelė prie lygumėlio,
Slauni mergelė pas motinėlę.

Ramta drylia, o lia lylia...
Atjoj bernelis ne savo žirgu,
Man dovanojo ne savo žiedą.

Ramta drylia...
Broleliu žirgu pas man atjojo,
Seselės žiedą man dovanojo.

Ramta drylia...
(Prisiuntė Staselė 6 m. amžiaus)

Už \$1.00 Lietuvių Naujienos

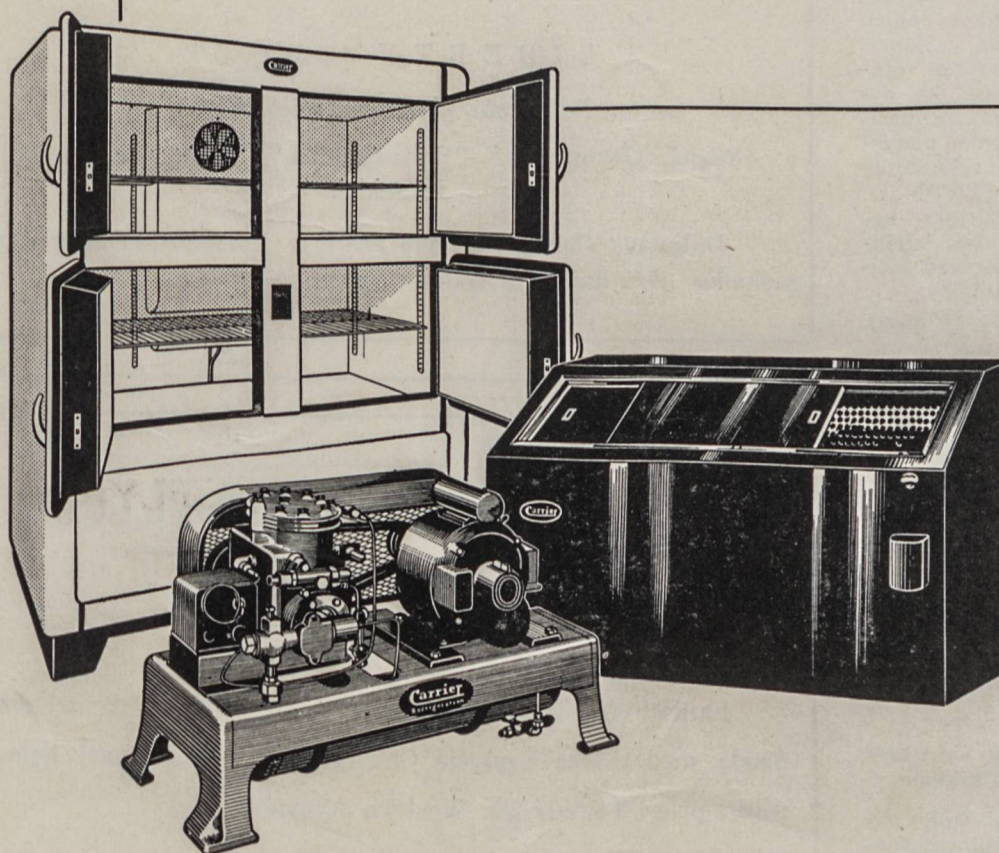
332 N. 6th Street,
PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAUJIENOS lankys
tamstas kiekvieną mėnesį per 2 me-
tus. Užsirašyk sau ir savo drau-
gui arba draugei, tai bus geriau-
sia dovana.

KRAUTUVININKAI!!

Neleiskite Netinkamai Šaldymui

Sumažinti Jūsų Pelną!

**Įrengkite Modernišką Elektrikinę Sistemą Dabar
Ir Gausite Didesnį Pelną Vasaros Laiku**

Mes turime pilną pasirinkimą elektrinių šaldytuvų įrengimų. Prekiniai keisai — prieinami refrigeratoriai, gėrimų ir vandens šaldytuvai, ir naujo tipo kompresoriai sumodernins jūsų dabartinį šaldytuvą. Mūsų inži-

nieriai padės išrinkti tinkamiausią jūsų įstai-
gai šaldymo sistemą — be jokio kašto jums.

Įmokėti net tiksliai \$10 — o likusį balansą
išmokėti po keletą centų į dieną su mūsų
Meter-Matic planu.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Telephone: RANdolph 1200

Redakcijos Atsakymai

M. Kutkauskas, Detroit, Mich. Ačiu už atnaujinimą prenumeratoros, ačiu už naują ir ačiu už gražų, malonų laiškutį! Gal šią vasarą pasimatysime Detroite . . .

J. O-skui. Būtum gerai padaręs, jeigu būtum atsivežęs "Aušros Sūnus" į Chicagą. Bankietas pasisekė visais atžvilgiais. Daug buvo ir nelietuvių, pirkusių tikičius, bet jie neatsilankė. Pilna salė buvo patriotingos publikos, išskiriant vieną-kitą "peckelį," ką patylomis "burnojo" prieš prezidentą. Draugo Kampininkas teisingai pastebėjo apie "peckelį." Jį pažysti ir pats . . . Atvažiuok 6 liepos į pikniką.

Zigmui. Ačiu už gražų laiškutį! Mažutes lietuvaiteis reikia pagirti. Tai mūsų tautos gyvastis. Nemačiau kad viešai kas surengs prakalbą. O tie "cicilikai," ką dedasi su krikščionims, tai tik pasipelnyt nori. Tai doleriniai patriotai. Kaip čia senai jie rėkė-šaukė neduot LIETUVAI NEI CENTO . . . Matot, katalikai turi surinkę kelis tūkstančius dolerių, tai "cicilikai" visais būdais gerinasi kad kaip nors dasigaut prie tų pinigų . . .

Sandar'ečiai. Sandara iš piršto neišlaužė apie katalikų bei "cicilikų" "uniją" su lenkais. Ta korespondencija tilpo lenkų dienrašty. Sandara žadėjo padaryt klišę ir idėt tą aprašymą lenkų kalboj . . . Žinoma, kad niekas nenori unijos su lenkais . . .

O. L-niui. Prez. Smetonos kalba buvo perduota per radio angliškai delto, nes, NBC radio tinklas kita kalba neleidžia kalbėti.

S. Mig'niui. Negaliu tikrai pasakyti ar Steigiamasis Seimas turėjo savo konstitucijoj VILNIU kaip Lietuvos sostinę, ar ne . . .

Laukiančiam. Į laiškus be tikros pravardės ir adreso, neatsakome.

V. Mil'ius. Iš "cicilikų" visko galima tikėtis. Aniems rūpi internacionalas, o ne tautos reikalai.

K. Motūzui. Ačiū už raštus! Su-naudosime kitam Nr. Prezidento kalbą turime įreikordavę. Kaip jie mums, taip mes jiems . . .

L. Miliauskui. Gal būt. Iš bolševikų visko galima tikėtis. Jie galėjo klerikalus apgaut. Turbūt dėlto Gira, Kolupaila, Bizauskas, Nėris ir kiti, taip "kaitinosi prieš Stalino saulę" . . . Dabar "užtrūko karvutė" . . . Vilniaus gražinimas nėra Stalino nuopelnas . . . Čigonas taip neapgautų . . .

MARGUČIO SKAITYTOJŲ MASINIS

MITINGAS 6 LIEPOS-JULY

LIBERTY GROVE

(Buv. Dambrausko darže)

Kiekvieno Margučio M-Perijos piliečio pareiga, dalyvauti šiame masiname mitinge, kad apsvarščius "savo pačių reikalus" . . .

Masinio Mitingo pradžia tuojau kaip tik suvažiuosite.

Todel pradėkite važiuoti nuo pat ryto, kaip tiktai d'ena prašvito.

LIBERTY GROVE

Pakviesta įžymiausi kalbėtojai:

Dėdytė "Jeronimas," "Baltramiejus," "Dėdė Kajetonas" ir nekiti.

Dalyvaus Choras iš 6666 asabų! Didžiausias koks dar niekadados nėra dainavęs Willow Springs, Illinois.

NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA

MARQUETTE PARKE

Laidotuvių Direktorius ANTANAS PETKUS įrengė naują, modernišką kopylį Chicagoje, Marquette park kolonijoj, prie 68-tos ir So. Western Avenue.

ANTANAS B. PETKUS

6812 So. Western Avenue

Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telf. CICero 2109